edu

ČESKÝ JAZYK

s řešením!

Pracovní list: Řazení textu

Příprava na přijímačky

PRO ČTYŘLETÉ OBORY

Jak přemýšlím?

1/ Vždy si pečlivě přečtu celý text a snažím se soustředit na jeho obsah, o kterém následně budu rozhodovat.

2/ Snažím se srovnat si v hlavě a případně si i zapamatovat, o čem byla jaká část textu, abych pak konkrétní tvrzení a informace v textu rychleji našel.

3/ Ověřuji každé tvrzení a snažím se jej potvrdit či vyvrátit přímo v textu, dávám pozor na maličkosti a nenechám se nachytat.

1 Seřaďte jednotlivé části textu (A–F) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) Kdykoli promluvíme nahlas nebo ztropíme hluk, netrpělivě se na nás ze svého úkrytu podívá. „Nemůžete se ztišit?“ praví její pohled.

B) Přemnožily se u nás myši, proto jsme si půjčili kočku. Vysoce profesionální kočku! Zná práci, na kterou je najata.

C) Pětkrát se za ní vymrští i naše vypůjčená kočka. Následky jsou okamžité. Žádné zápasnické laškování, žádné pohrávání si s obětí. Ukousne prostě hlodavci hlavu a sežere ji.

D) Následně se pustí do zbytku těla. Je to děsivé a naprosto věcné. Po pěti dnech se už u nás neobjeví jediná myš. Nikdy předtím ani potom jsem nepoznala tak výkonnou kočku.

E) Okamžitě poslechneme. Začneme mluvit šeptem a snažíme se omezit cinkot talířů a sklenic. Pětkrát během jídla se odněkud vynoří myš a přeběhne přes podlahu.

F) Vykonává ji opravdu specializovaným způsobem. Přichází k nám v době večeře. Zatímco večeříme, leží v záloze za bednou

(A. Christie Mallowan, Pověz mi, jak žijete, upraveno)

1.1 _____

1.2 _____

1.3 _____

1.4 _____

1.5 _____

1.6_____

2 Seřaďte jednotlivé části textu (A–F) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) Fakt se jmenuje Ťuík, a ne Ťuhýk, jak si každej myslí, když slyší to jméno. Většina lidí má pocit, že se přeslechli a že tam je „h“.

B) Třeba jako dneska. Z literatury zase nic nebylo, protože Jéňa přivedla Ťuíka. To je takovej blbeček z efka, co dělá předsedu celoškolního výboru Socialistickýho svazu mládeže.

C) Poslední hodinu jsme měli mít literaturu. Docela jsem se těšila, je to jedna z příjemnějších věcí. Bereme teď první republiku – avantgardu, poetisty a tak. A Jeníčková je dobrá.

D) Pak zmizela v kabinetě a Ťuík začal řečnit. Chtěl nás zlanařit na nějakou brigádu k výročí VŘSR. Ať ale dělal, co dělal, nikdo nereagoval. Rozčiloval se stále víc a víc, vypočítával, co všechno pro nás SSM dělá. A my? My nic.

E) Bohužel ale hodin literatury máme málo. Navíc ještě často půlka hodiny padne na všelijaký úřadování, poněvadž Jeníčková je naše třídní a někdy vyřizuje třídnický a další věci.

F) Není. Ale stejně ten Ťuík vypadá, jako že mu něco chybí. Jeníčková řekla, že k nám Ťuík bude mít krátkou řeč, tak ať se ukázníme a dáváme pozor.

(I. Dousková, Oněgin byl Rusák, upraveno)

2.1 _____

2.2 _____

2.3 _____

2.4 _____

2.5 _____

2.6_____

3 Seřaďte jednotlivé části textu (A–F) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) Byl to neradostný seznam. Skoro všechno, co jsme vezli, teď leželo na mořském dně. Zůstaly nám jen šaty, které jsme měli na sobě, a několik zrezivělých masových konzerv.

B) Bouře, trvající několik hodin, ustala a my jsme konečně mohli přistát. Z posledních sil jsme se vypotáceli ze člunů. Byli jsme promočení, promrzlí a překvapení tím, že jsme dosud naživu.

C) Zatímco jsme čekali, až se ti dva vrátí, shromáždili jsme se okolo člunů, abychom zjistili, o co všechno jsme na moři přišli.

D) Otevřeli jsme jeho kovové zámky v naději, že najdeme něco užitečného, ale byla v něm jen třísvazková sbírka povídek, jejíž stránky nasákly mořskou vodou.

E) Na chvíli jsme si odevzdaně lehli na mořský břeh a pokoušeli se vzpamatovat z vysilující cesty. Pak se Fiona s Horácem vydali nasbírat naplavené dříví na oheň.

F) Snad ještě budou k jídlu. Našli jsme také Bronwynin obrovitý lodní kufr, nezničitelný a zřejmě nepotopitelný. Byl nehorázně těžký.

(R. Riggs, Podivné město, upraveno)

3.1 _____

3.2 _____

3.3 _____

3.4 _____

3.5 _____

3.6 _____

4 Seřaďte jednotlivé části textu (A–F) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) „Jenom řekněte, oč jde, pane Divíšku," vyzval ho dr. Mejzlík a vzal si do ruky tužku a poznámkový blok. „Mělo by se vyšetřit," vyhrkl archivář, „kdo zavraždil pana Petra Berkovce."

B) Jednoho dne přišel do kanceláře policejního úředníka dr. Mejzlíka takový pomenší člověk se zlatými brýlemi a ustaranou tváří.

C) „Přece roku čtrnáct set šedesát pět," pravil pan Divíšek, káravě pohlížeje přes brýle na policejního úředníka. „Za požehnané vlády Jiříka z Poděbrad. To byste měl vědět, pane."

D) „Pokud vím, nemáme tady o smrti Petra Berkovce žádné hlášení," přemýšlel dr. Mejzlík. „Kdy se to stalo?"

E) „Aha," řekl dr. Mejzlík a odhodil blok i tužku. „Milý pane," pronesl s nápadnou přívětivostí, „na tak starý případ se hodí spíš policejní lékař doktor Knobloch. Já vám ho zavolám."

F) „Archivář Divíšek," představil se. „Pane doktore, já k vám jdu na poradu jako k vynikajícímu kriminalistovi. Vy prý račte být… zvláště pokud jde o složitější případy… Totiž tohle je neobyčejně záhadný případ."

(K. Čapek, Povídky z jedné kapsy, upraveno)

4.1 _____

4.2 _____

4.3 _____

4.4 _____

4.5 _____

4.6 _____

5. Seřaďte jednotlivé části textu (A–F) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) Ve skalním útesu jsem narazil na prostornou jeskyni. Donesl jsem si z člunu zbraň a síťové lůžko, jež jsem pak ve sluji pověsil.

B) Potom jsem si ale vzpomněl, že mám v člunu bambitku s náboji, a přestal jsem si dělat starosti. Začal jsem hledat místo pro nocleh.

C) Byl to ten samý, na němž nechal pan Daniel Defoe ztroskotat Robinsona Crusoea. Nejprve jsem zjišťoval, jak ostrov vypadá. Po nějakém obyvatelstvu ani vidu, ani slechu. Se stísněným pocitem jsem přemýšlel, jaký osud mě čeká, jestliže tu žije dravá zvěř.

D) Pláž před jeskyní, v níž jsem nocoval, pokrýval čisťounký písek. Ostrov se mi tak zamlouval, že jsem se rozhodl zde zůstat navždy. Budu robinson na Robinsonově ostrově. Na loď k ostatním se už nevrátím.

E) Protože jsem byl unavený, ihned jsem v něm tvrdě usnul. Ráno jsem vyšel ven a rozhlédl se.

F) Bouře se utišila, a tak jsme večer zakotvili v zátoce. Spustil jsem na hladinu člun a dovesloval k ostrovu.

(R. Halliburton, Za novými světy, upraveno)

5.1 _____

5.2 _____

5.3 _____

5.4 _____

5.5 _____

5.6_____

ŘEŠENÍ ÚLOHY 1

O čem úryvek pojednává?

Po přečtení je mi jasné, že příběh vypráví žena, které se doma přemnožily myši, a proto si pořídila kočku. V lovu myší je kočka velice úspěšná a svou práci plní nadmíru zodpovědně. Ulovila všechny myši, které se objevily, a sežrala je.

Postup a správné řazení:

1. Náš text bude začínat částí B, která na nic nenavazuje a uvádí nás do děje o tom, proč si lidé z příběhu vypůjčili kočku.

2. Na tuto část navazuje dějově možnost F, ve které vypravěčka popisuje, že kočka vykonává svou práci opravdu specializovaným způsobem, což přímo navazuje na úvodní část příběhu, kde je práce zmíněna.

3. Kočka leží v záloze za bednou a lidé večeří, při hluku se na ně ze svého úkrytu podívá, pokračuje tedy možnost A.

4. Na netrpělivý pohled kočky lidé zareagují tak, že se okamžitě ztiší. Navazuje tedy možnost E, kde se píše o tom, že během jídla se pětkrát objeví myš.

5. Pokračujeme možností C, protože děj jasně navazuje tím, že pětkrát se za myší vymrští také kočka. Ukousne myši hlavu a sežere ji.

6. Poslední částí bude možnost D, kde je popsáno, že kočka poté sežere i zbytek těla hlodavce.

SPRÁVNÉ POŘADÍ: B, F, A, E, C, D

ŘEŠENÍ ÚLOHY 2

O čem úryvek pojednává?

Jednotlivé části textu si přečtu a dokážu poznat, že děj se odehrává ve třídě, kde se má konat hodina literatury, na kterou se vypravěčka těšila. Nakonec ale místo literatury probíhalo přemlouvání žáka Ťuíka k účasti na brigádě, zatímco paní učitelka odešla do kabinetu.

Postup a správné řazení:

1. Náš text bude začínat částí C, která na nic nenavazuje a dozvídáme se z ní, že by měla začít hodina literatury, na kterou se vypravěčka docela těší a kterou učí Jeníčková.

2. Na tuto část navazuje dějově možnost E, ve které vypravěčka konstatuje, že bohužel je hodin literatury málo a často půlka hodiny padne na nějaké úřadování.

3. Třeba jako dneska. Místo literatury dorazí Ťuík, jak uvádí možnost B.

4. Dále navazuje možnost A, kde se píše o tom, že se skutečně jedná o Ťuíka, a nikoliv Ťuhýka, ačkoliv si mnoho lidí myslí, že se jen přeslechli a je tam „h“.

5. Není, ale stejně Ťuík vypadá, jako že mu něco chybí. Tedy navazuje možnost F. Paní učitelka Jeníčková třídě řekla, aby dávala pozor.

6. Poslední částí bude možnost D, kde je popsáno, že paní učitelka zmizela do svého kabinetu a Ťuík začal s přemlouváním žáků k brigádě.

SPRÁVNÉ POŘADÍ: C, E, B, A, F, D

ŘEŠENÍ ÚLOHY 3

O čem úryvek pojednává?

Z úryvku se dozvím, že se jedná o ztroskotání lodi v bouři. Někteří lidé se zachránili na člunech a podařilo se jim dostat na pevninu. Tam se snažili vzpamatovat, sehnat dříví a zjišťovali, jaké mají zásoby a co všechno se jim podařilo shromáždit.

Postup a správné řazení:

1. Začneme částí B, která na nic nenavazuje a popisuje přistání člunů na pevnině po utišení dlouhé bouře. Přeživší se vypotáceli na břeh, unavení, mokří a promrzlí.

2. Na tuto část navazuje dějově možnost E, která popisuje, že si všichni museli na chvíli lehnout na břeh a pokoušeli se vzpamatovat. Dva z nich se poté vydali sehnat dříví na oheň.

3. Část C popisuje, že zatímco ostatní čekali, až se ti dva vrátí, začali zjišťovat, o co všechno na moři přišli.

4. Dále navazuje možnost A, kde je popsáno, že skoro vše, co měli, teď leží na dně moře. Našli ale několik masových konzerv.

5. Věta „Snad budou ještě k jídlu“ se vztahuje ke konzervám, vyprávění bude tedy pokračovat možností F. Na břehu byl také nalezen velký lodní kufr.

6. Poslední částí bude možnost D, kde je popsáno, že s nadějí kufr otevřeli, ale místo zásob v něm byla jen sbírka povídek.

SPRÁVNÉ POŘADÍ: B, E, C, A, F, D

ŘEŠENÍ ÚLOHY 4

O čem úryvek pojednává?

Do kanceláře policejního úředníka přišel pan Divíšek a chtěl, aby se vyšetřila vražda Petra Berkovce. Při rozhovoru pana Divíška a policejního úředníka dr. Mejzlíka ale vyjde najevo, že se jedná o případ z roku 1465.

Postup a správné řazení:

1. Začneme částí B, která na nic nenavazuje, a podle slov „Jednoho dne…“ je zřejmé, že půjde o začátek příběhu.

2. Na tuto část navazuje představení osoby, která do kanceláře přišla, pana archiváře Divíška, tedy možnost F. Pan Divíšek dále vysvětluje, že se jedná o neobyčejně záhadný případ.

3. V části A na úvod pana Divíška reaguje dr. Mejzlík a vyzývá ho, aby mu řekl, o co se jedná. Pan Divíšek pak odpovídá, že o vraždu Petra Berkovce.

4. Dále navazuje možnost D, ve které dr. Mejzlík sděluje, že o smrti Petra Berkovce nemají žádné hlášení, a ptá se, kdy se to stalo.

5. Pan Divíšek odpoví, že přece roku 1465, tedy dějově navazuje možnost C.

6. Poslední částí bude možnost E, která nám zbývá a ve které dr. Mejzlík doporučuje na tak starý případ spíše doktora Knoblocha.

SPRÁVNÉ POŘADÍ: B, F, A, D, C, E

ŘEŠENÍ ÚLOHY 5

O čem úryvek pojednává?

Z jednotlivých částí vyprávění můžu poskládat příběh o někom, kdo se dostal na opuštěný ostrov a chce se stát robinsonem. Nachází jeskyni, kterou si upraví pro přespání a stráví zde svou první noc. Nakonec se rozhodne, že se za ostatními už nevrátí a na ostrově zůstane.

Postup a správné řazení:

1. Začneme částí F, která na nic nenavazuje a uvádí nás do děje tím, že po bouři se vypravěč na člunu vydává k ostrovu.

2. Na tuto část navazuje zjišťování, jak ostrov vypadá, což najdu v možnosti C. Vypravěč se obává, že by tu mohla žít dravá zvěř.

3. V části B si pak ale vzpomene, že má ve člunu nabitou zbraň, takže se přestane bát a začne hledat místo pro nocleh.

4. Najde prostornou jeskyni a donese si do ní lůžko i zbraň. Navazuje tedy možnost A.

5. Vypravěč si kvůli únavě do přineseného lůžka rovnou lehne a tvrdě usíná, což popisuje část E. Ráno vychází před jeskyni a rozhlíží se.

6. Poslední částí bude možnost D, kterou jsme do děje ještě nezařadili a která popisuje pláž před jeskyní, v které vypravěč nocoval. Vyprávění zakončuje rozhodnutí vypravěče, že na ostrově už zůstane.

SPRÁVNÉ POŘADÍ: F, C, B, A, E, D